SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI No. 132. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 14, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ЛИПНЯ 1994. Ч. 132. РІК CI

Л. КРАВЧУК СПРИЙНЯВ РЕЗУЛЬТАТИ ВИБОРІВ З ГІДНІСТЮ

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 11-го липня, голова Центральної виборчої комісії Іван Ємець виступив на пресовій конференції та оголосив, що за Леоніда Кравчука проголосувало 12,111.603 виборців або 45.06 відсотка, за Леоніда Кучму — 14,016,850 виборців або 52.15 відсотка.

І. Ємець також поінформував, що Президент України Л. Кравчук результати виборів сприйняв з гідністю і що новий Президент Л. Кучма складе присягу наступного тижня. У четвер, 14-го липня, на засіданні Центральної виборчої комісії після реєстрації Л. Кучма отримає посвідчення про обрання його Президентом України.

У понеділок, 11-го липня, Л. Кучма прибув із Дніпропетровського до Києва і дав коротке інтерв'ю журналістам на летовищі в Жулянах. За словами новообраного Президента, він має намір закликати всі політичні сили до об'єднання, сказавши, що протистояння схід — захід — це гра, за якою немає майбутнього. Перш за все, він зосередить увагу на економічних питаннях. Кучма вважає, що федералізація України на сьогодні неможлива і що відносини з Росією мають бути такі ж, як з Німеччиною, ЗСА та іншими країнами. „Україна має бути містком між Росією та республіками колишнього СССР". На запитання, чи запропонує він Л. Кравчукові високе становище, новообраний Президент відповів, що завжди поважав свого попередника. „Леонід Кравчук — перший Президент України і видатний політичний діяч", — сказав Л. Кучма.

Голова Української Республіканської Партії Михайло Горинь висловив розчарування результатами виборів, сказавши: „Наші співвітчизники не змогли належним чином оцінити постать Президента Леоніда Кравчука — людини високої політичної культури, яка гідно представляла нашу державу у світі, зуміла досягти міжетнічного і міжсоціяльного порозуміння в країні. Рухівська позиція непідтримки Л. Кравчука була злочинно безглуздою. Ми ніколи не цінуємо те, що маємо, а лише те, що втратили".

Голова Партії Зелених України Віталій Кононов назвав програму Л. Кравчука прикрістю. „Але це краще, ніж якби не обрали нікого і влада цілком перейшла б до рук парляменту. Л. Кучмі потрібно буде багато часу на вхід в нову ролю. Головним показником поступу стане налагодження взаємин між ним і Верховною Радою. У разі ускладнень з цього питання, ПЗУ стане на бік Л. Кучми, якщо він візьме курс на негайне прийняття нової конституції та скликання Конституційної асамблеї".

Референт з наукової праці проводу Конґресу Українських Нціоналістів Валерій Сніжко так прокоментував результати виборів: „Причину програшу Л. Кравчука бачу в тому, що народ ще не готовий стати народом державницьким, а не просто етнографічною спільністю. Більшість людей, яка підтримала Л. Кучму, можливо, вважала, що він принесе якісь прогресивні зміни. А Л. Кравчукові помилково приписувалися всі негативи, що спіткали Україну на шляху державотворення".

Почесний голова УРП Левко Лук'яненко, так само як і В. Чорновіл, вважає, що люди голосували не за Л. Кучму, а проти Л. Кравчука, бо „дивляться на вчорашній день, а не на завтрішній". На думку Лук'яненка, соціяльні біди відштовхнули людей від Л. Кравчука. „Для мене перемога Л. Кучми не є бажаною, але трагедії нема ніякої, бо всі кандидати на Президента під час підготови до виборів об'їхали майже всю Україну, шукали і думали про шляхи виходу з економічної кризи. Отже, гадаю, що голова Верховної Ради Олександер Мороз та Президент Л. Кучма займуться реформуванням нашої економіки. Л. Кучма підкреслював, що велике значення приділяє наведенню в Україні порядку, що справді нам необхідно. Але де кінчається наведення порядку і розпочинається обмеження прав людини мають пильно слідкувати демократичні організації України", — підкреслив Л. Лук'яненко.

Л. КУЧМІ У ВИБОРАХ ДОПОМОГЛИ КОМУНІСТИ І СОЦІЯЛІСТИ

Київ (Р. Р.). — Тут 11-го липня керівник штабу виборчої кампанії Леоніда Кучми Валерій Пустовойтенко визнав, що перемоги Л. Кучма досяг за рахунок голосів Олександра Мороза і Володимира Ланового. За словами Пустовойтенка, „ставку було зроблено на голоси центральних областей, а також голоси О. Мороза та В. Ланового". Передвиборча боротьба продемонструвала, що „спиратися можна на різні сили і течії, оскільки відомо, що Л. Кучму підтримали комуністи і соціялісти".

В інтерв'ю для УНІАН Л. Кучма сказав, що В. Масол покищо залишиться на пості віцепрем'єра, а будь-які зміни в Уряді якщо і будуть, то тільки після консультацій з В. Масолом та Верховною Радою.

Щодо використання 4 біл. дол. виділених „великою сімкою", Л. Кучма відповів що в першу чергу потрібна структурна перебудова економіки. „Не можна допустити, щоб ми цей кредит проїли", — сказав Кучма. Він також вважає, що ще не пора вводити гривню, бо треба стабілізувати економіку і фінанси, ліквідувати всі перепони в торгівлі та економіці між державами. А з приводу Чорноморської фльоти і Севастополя сказав, що „на ці питання готових відповідей нема".

З Дніпропетровського подали ще кілька штрихів, до вже відомого портрету нового Президента Л. Кучми. Вже рік, як він кинув курити через хворобу щитовидної залози. Любить грати у преферанс, інколи — у шахи. У колі друзів грає на гітарі і співає. Має дружину, доньку, зятя і дворічного внука Романа. Всі вони мешкають у Дніпропетровському на вулиці Куйбишева. Донька навчається в Дніпропетровському університеті. У Києві Л. Кучма має службове мешкання в будинку на розі вулиць Інститутської та Шовковичної. До обрання на Президента України постійно мав одного охоронця, як колишній прем'єр-міністер. Тепер біля його помешкання виставили президентську оборон.

Союзівка гоститиме ансамбль „Обереги"

Ансамбль „Обереги"

Союзівка (Г. Колесса). — Тут у суботу, 16-го липня, в залі „Веселка" відбудеться концерт вокально-інструментального ансамблю з України „Обереги". Українська громада вже знайома з мистецтвом „Оберегів" з їхніх численних виступів по Північній Америці. Під цю пору більшість колишніх учасників ансамблю повернулися в Україну. Тепер до ансамблю входять артисти, які залишилися від попереднього складу — Любов Олендій — Венглевська (бандуристка, солістка), Микола Олексишин (соліст, ударні інструменти), Мирослав Голодинський (скрипка, гітара) та Богдан Базилько (клявішні інструменти), який приєднався до „Оберегів" цього року.

Ансамбль „Обереги" виступить з новою концертовою програмою, в якій будуть широко представлені різні жанри — і народні пісні, і старовинні українські романси, і українська сучасна популярна музика.

Цього ж вечора „Обереги" озвучуватимуть забаву, яка розпочнеться о год. 10-ій вечора. Тоді слухачі-гості Союзівки зможуть почути ансамбль у іншій ролі — вони подарують їм музику до танцю.

Відкриваються двері для українських підприємців

(світлив ред. А. Винницький, „Український Тижневик")

Група представників комп'ютерських підприємств України на відвідинах в УНС. Четвертий зліва (у першому ряді) Р. Беляєв, за ним М. Лаллі.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Завдяки помочі та ініціятиві американської амбасади в Києві, а зокрема секретаря її торговельного відділу Майкла Лаллі, Ню Йорк відвідала велика група нового покоління українських комп'ютерських підприємців, що прибули тут на виставку комп'ютерних технологій PCexpo, яка відбулася в останніх днях червня у Джейкоб Джовітс Центрі. Це була перша офіційна делеґація на такій виставці, у складі 16-ох компаній із п'яти міст України, під проводом М. Лаллі і його асистента в справах торгівлі Рубена Беляєва, меткого і молодого, як усі представники приватних підприємств з України.

Ціла та цікава та дуже підприємчива група, відвідала при нагоді перебування в ЗСА представника Українського Народного Союзу Уляну Дячук і ми мали нагоду не лише послухати їхніх думок та про їхню дотеперішню комп'ютерську працю, але й про широкі пляни на майбутнє.

Серед гостей були підприємці з Харкова, Києва і Миколаєва і представляли вони такі фірми: Квазар-Мікро, Екос, Вектор, Чор-

(Закінчення на стор. 3)

КИЇВ. — У зв'язку із сторіччям від дня народження видатного українського кінорежисера і письменника Олександра Довженка, яке минає 12-го вересня 1994 року, Кабінет Міністрів утворив Ювілейний комітет.

Єрусалим стає „кісткою незгоди"

Єрусалим, Ізраїль. — Прощаючись з мешканцями Тунісу перед остаточним від'їздом у район палестинської автономії, голова Палестинської визвольної організації Ясір Арафат запевнив, що не матиме спокою аж до дня створення незалежної палестинської держави зі столицею в Єрусалимі.

Того ж дня, у понеділок, 11-го липня, східню частину Єрусалиму відвідав заступник міністра оборони Ізраїля генерал Мордехай Ґур. В розмові з місцевими мешканцями він сказав: „Араби так довго відмовлялися від переговорів і сподівалися знищити нас, що тепер ми повинні добре дбати про нашу безпеку. Єрусалим — це столиця жидів і тільки вони мають право називати це місто столицею. Це право дає нам історія. Ми не дозволимо, щоб араби навіть натякали на суверенітет Єрусалиму".

В. Масол стримано оцінив рішення „великої сімки"

Київ (Р. Р.). — Тут 10-го липня, на одній з виборчих дільниць Києва на запитання кореспондентів прем'єр-міністер України Віталій Масол стримано оцінив рішення „великої сімки" про надання допомоги Україні в сумі 4 біл. дол. на два роки. З цього приводу В. Масол нагадав, що західні держави вже багато чого обіцяли та треба ще дочекатися результатів цієї обіцянки.

Щодо зустрічі найближчим часом у Парижі українські делеґації з представниками країн-фінансових донорів, Масол відповів, що співпраця з міжнародними фінансовими організаціями є дуже важливою. Серед пріоритетів майбутніх закордонних інвестицій прем'єр-міністер назвав організацію виробництва ліків і закриття Чорнобильської АЕС. „Закрити ЧАЕС значно простіше, ніж вирішити пов'язані з цим соціяльні проблеми, зокрема працевлаштування енерґетиків та інших фахівців".

За словами В. Масола, цього року очікується, що врожай буде найнижчим за останні 20 років, однак Україна не купуватиме зерна за кордоном. Він розраховує, що колгоспи і фармери здаватимуть зерно державі, стимульовані дотаціями.

У СВІТІ

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ПІСЛАНЕЦЬ ООН Шагаяр-Ган почав посередницьку місію в Руанді, мета якої — звести за столом переговорів представників Руандійського патріотичного фронту, який спирається головно на етнічну групу тутсі, і міністрів тимчасового уряду, які користуються підтримкою етнічної групи гуту, групи більшости. Як відомо, військо Руандійського патріотичного фронту зайняло Кіґалі, столицю країни, і тепер ліквідує останні осередки опору. В цілому цей фронт уже контролює понад 80 відсотків руандійської території. Спостерігачі підкреслюють ту втішну обставину, що в зайнятих фронтом районах запановує спокій. Відкрилося міжнародне летовище, воно вже приймає вантажі міжнародної гуманітарної допомоги.

ДВІ ВОРОГУЮЧІ сторони внутрішнього афганського конфлікту — прихильники президента Бурганддіна Раббіні і прем'єр-міністра Гульбеддіна Гекматіяра домовилися про припинення вогню, щоб дати можливість миронosній місії організації Ісламська конференція приїхати у Кабуль для нарад з представниками обох сторін. Б. Раббіні готовий передати всю повноту президентської влади „представницькій раді", яка матиме право вибрати невтральний уряд. Замирення в Афганістані тепер залежитиме від наставлення прем'єра Г. Гекматіяра, який дотепер наполягав на негайній резиґнації президента Б. Раббані.

НЕ СТИХАЄ кампанія терору в Альжирі після того, як у січні 1992 року влада скасувала результати першої тури парляментарних виборів, у висліді яких переміг тепер заборонений Ісламський фронт порятунку. Відтоді жертвами ісламського терору стали майже 4,000 альжирців. А від осені минулого року мусулманські екстремісти полюють за всіма чужинцями в країні, змушуючи їх залишити межі Альжиру. Відтоді загинуло 48 громадян інших держав. В останній тиждень терористи, які належать до так званої Озброєної ісламської групи, застрілили семеро італійських моряків і п'ятеро росіян, які працювали в Альжирі.

ЗГІДНО З ОСТАННІМ звітом міністерства праці Росії, частина росіян, прибутки яких не досягають навіть прожиткового мінімуму, складає 22 мільйони осіб. Майже 15 відсотків населення республіки проживає за межею убогости, витрачаючи на харчі понад 80 відсотків своїх прибутків. Трьом відсоткам росіян вистачає грошей лише на придбання харчів, що входять у прожитковий мінімум. При цьому в країні продовжує панувати тенденція випереджуючого підвищення цін на всі товари першої необхідности та сплату медичних і транспортових послуг.

ПАРИЗЬКИЙ СУД засудив до чотирьох років тюремного ув'язнення і грошової кари на суму 1 міл. франків колишнього посадника міста Анґулема, провінція Шаранта, Жан-Мішеля Бушрана — за „фальшування документів, ошуканство і зловживання службовим становищем з метою особистого збагачення". Колишній посадник-соціяліст декілька років підряд наживався на тому, що через спеціяльно створені фіктивні фірми здійснював протизаконний продаж міської власности. Реченець шахраєві проголошено заочно, бо Ж.-М. Бушран, рятуючись від кари, втік до Арґентини.

ПРЕМ'ЄР ДЕРЖАВНОЇ ради Китаю Лі Пен, який перебував з візитою у Німеччині, не зміг здійснити найприємнішу точку офіційної програми перебування у Баварії — прогульку на пароплаві мальовничим озером Теґернзе. Унеможливила цю точку демонстрація німецьких правозахисників з кількох молодечих організацій проти порушення прав людини в Китаї.

ВЛАДУ В ПІВНІЧНІЙ КОРЕЇ УСПАДКУЄ СИН КІМ ІЛЬ СОНҐА

Сеуль, Південна Корея. — Спостерігачі годяться в тому, що місце покійного вождя комуністичної Кореї Кім Іль Сонґа займе його 52-річний син Кім Йонг Іль. Офіційного повідомлення про це ще нема, однак саме про такий варіянт свідчить атмосфера загальної пошани до сина покійного диктатора, якого північнокорейські газети називають „улюбленим" і „дорогим". Очікується, що його призначення на найвищі державні і партійні пости відбудеться відразу після похорону Кім Іль Сонґа, оголошеного на неділю, 17-го липня.

Західні політичні експерти не можуть передбачити, як поставиться новий керівник Північної Кореї до міжнародних комісій, котрі хочуть перевірити північнокорейську ядерну програму. Дотепер Пйонґянґ заявляв, що вона має мирний характер, і відмовлявся допустити закордонних інспекторів на ядерні об'єкти.

Північнокорейське інформаційне аґентство повідомило, що уряд має намір вернутися за стіл переговорів, однак це станеться тільки по закінченню жалобного періоду.

Більшість дипломатів висловлюється в тому сенсі, що з приходом до влади Кім Йонг Іля не слід сподіватися у змін у політичному курсі Північної Кореї.

Відбудуться збори Української Громадської Культурної Фундації

Виппані, Н. Дж. — Дня 21-го липня, о год. 7:30 вечора, тут в церковній залі св. Івана Хрестителя відбудуться Загальні збори Української Громадської Культурної Фундації. З огляду на важливість справи, присутність членів фундації обов'язкова.

Згадана фундація існує вже чотири роки і продовж того часу збирала фонди на купно площі для побудови культурного центру. Останнім часом Осередок СУМ у Виппані принагідно знайшов відповідний будинок з площею, по доступній ціні і, по вступних розмовах з власником, передав дальше ведення справи купна для Української Громадської Культурної Фундації.

Фундація звертається до всіх установ, організацій і поодиноких громадян повіту Морріс, Ессекс і Юніон прийти на збори. Фундація надіється, що на Загальні збори прийде побажана кількість людей всіх професій, щоби могти вибрати відповідні комісії до перебудови і збирання фондів, що доведе цілу справу до успішного завершення.

В АМЕРИЦІ

ОСТАННЬОГО ПІВТОРА року у Вашінґтоні та по цілій країні проходять намагання розяснити справу потреби загального медичного забезпечення в країні. У результаті та завдяки добре зорганізованій реклямі тих, які виступають проти загального забезпечення пересічному громадянинові, важко збагнути хто і що пропонує. Одначе до літніх вакацій Конгресові залишилось всього п'ять тижнів і в цьому короткому часі всі зацікавлені матимуть дуже важкі та метушливі дні, якщо доля загального медичного забезпечення має бути вирішеною ще перед вакаціями Конгресу, до чого змагає Уряд президента Билла Клінтона. Ця напружена політична ситуація буде вагомим іспитом для Конгресу, Білого Дому, обидвох партій та груп спеціяльних інтересів.

ВІДВІДУЮЧИ БЕРЛІН у понеділок, 11-го липня, президент Билл Клінтон, визнаючи важливість об'єднаної Німеччини в Европі, закликав її громадян стати близькими спільниками ЗСА у допомозі незалежним державам колишнього СССР. Він підкреслив, що у майбутньому крім військово-оборонного партнерства, ЗСА і Німеччина мусять впливати на торговельні процеси, бо вони будуть цими вузлами зв'язку між народами у XXI столітті. У той самий час офіційні чинники ЗСА дали до зрозуміння, що таких країн як Франція чи Англія не береться під увагу, бо вони або економічно заслабі або надто зосереджені на внутрішніх проблемах.

ЗГІДНО ЗІ СТАТИСТИКОЮ, опублікованою Крайовою лігою міст, і не зважаючи на економічні успіхи, багато американських міст змушені підвищувати податки та оплати або наявно зменшувати свої видатки, щоб збалансувати свої міські бюджети. З опитів 551 міської управи, 70 відсотків заявили, що мусітимуть таки підвищити податки і оплати, а 63 відсотки плянують зменшити видатки. У минулому році одне із п'яти американських міст було змушене підвищити податки нерухомостей. Майже 50 відсотків цих підвищень це у північносхідніх стейтах країни, 31 відсоток у центрально-західніх, 28 відсотків у південних і менше як 8 відсотків у західніх.

ДОСЛІДИ ПРОВЕДЕНІ поштовим управлінням виказали, що цієї весни листоноші справлялися з доставою пошти куди повільніше, як у тому самому часі минулого року. Метою поштового уряду є 95-відсоткове виконання точної достави пошти першої кляси. Ніодне з американських міст це не осягнуло цієї мети, але два міста — Біллінґс, Монтана, та Вічіта, Кензас, таки досягнули 93 відсотки. Найгірше справляються з доставою пошти у Ню Йорку і Вашінґтоні, бо всього тільки 62 відсотки доставляється на час. Генеральний постмайстер Марвін Раньон твердить, що існуюча ситуація є наслідком переформування керівних персоналів відділів.

У ПОНЕДІЛОК, 11-ГО липня, вартість долара знову зменшилася на світових біржах у порівнянні з німецькою маркою та японським єном. Не зважаючи на це, Уряд президента Билла Клінтона не робить жодних заходів, щоб припинити це падіння американського долара. Така настанова Білого Дому дещо турбує економістів і фінансових експертів країни, зокрема тих, які уважають, що конечним є підвести відсотки, щоб заохотити закордонних капіталовкладників до інвестицій в ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347 UNAW (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $55.00, на півроку $32.00, на 3 місяці $17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Леонід Кучма

Вибір Леоніда Кучми на Президента України — це недобра вістка. Леонід Кучма — прем'єр України від жовтня 1992 року до вересня 1993 року, який прийшов до влади після Вітольда Фокіна, — технократ, був характеризований як прагматист і у своїй першій промові виступив гостро проти „мафіозів", заповідаючи боротьбу проти них, але та заповідь залишилася на словах. Зискав собі погану опінію, як людина, яка хоче оперти державність України не на конструктивних силах рідного народу, а на сусідній Росії. Підписав був на власну руку „економічний союз" з Росією. Докладного тексту того договору не оприлюднено, але стало відомо, що президент Леонід Кравчук і тодішня Верховна Рада той текст значно змінили. Кучма виправдує своє становище фактом, що яких 70% української торгівлі іде на північ а не на захід. Фактом є, що Україна, не маючи ще власної валюти, яку затвердив би Міжнародний валютний фонд, не всилі вести нормальних торговельних взаємин із західнім світом. Болячкою України є відсутність власної нафти і різних інших необхідних для промислу складових частин. Все воно промовляє за тісну торговельну співпрацю з Росією, коби та співпраця не обмежувала державної незалежности України та не робила її не залежної в будь-якій мірі від Росії.

Недобра вістка вибору Л. Кучми, бо вона може підірвати в західньому світі довір'я до тривкости самої української держави. Недобре теж, що знайшлося в Україні понад 50% голосів, які голосували на кандидата, який не мав опінії українського державного патріота. Однак нема теж причини для розпуки й зневіри. З історії відомо, що кандидат на найвище в державі становище, обраний на це становище розуміє відповідальність та змінює свою попередню настанову. Не можна бавитися в пророцтва і ніхто не може ввійти в душу другої людини, тим паче коли йдеться про людей такої складної минувшини і кар'єри, як колишній директор великої української фабрики ракет, що працювала для збройних сил Совєтського Союзу. Леонід Кучма, чи будь-хто інший на становищі Президента України не буде диктатором. Ясно, що ріжниця між ним і Леонідом Кравчуком та, що цей останній рушуче відмежувався від своєї минувшини, став українським державником і здобув собі добре ім'я в міжнародному світі, як репрезентант незалежної України. Яким репрезентантом буде Л. Кучма, це ще покажеться. Найважливіше є те, що він може створити нові труднощі, що їх прийдеться поборювати з поганою теперішньою Верховною Радою і прем'єром, який був прем'єром ще УССР. Можуть виринути нові труднощі й нові конфлікти, виною всіх цих останніх недобрих подій в Україні, включно з виборами до Верховної Ради й виборами Президента є самі українські люди. Леонід Кравчук обраний 1-го грудня 1991 року на Президента міг урядувати до 1996 року. Непотрібно зрікся і тепер програв із шкодою для себе й народу. Останні вибори програв демократичний табір із власної вини, розпорошившись на понад 20 політичних партій і розбиваючи у кожній виборчій окрузі голоси на двох і більше своїх кандидатів і тим самим помагаючи перемозі комуністам під різними назвами. Все це погано свідчить про сучасний стан в Україні, де все ще немає конституції, ані нема власної валюти і де ще не закінчився процес українізації міст, на вулицях яких лунає російська мова.

Все ж українська державна незалежність увійшла вже надто глибоко в свідомість і дійсність найширших мас народу, щоб програ якихось виборів могла б стати прогрою державної незалежности. Існують в Україні різні сили, існує ще загальний патріотизм, дарма що він все ще надто чуттевий. Але перший принцип соціології, що кожна акція спричинює реакцію, — вибів Л. Кучми на Президента України не повинен пригнічувати, а спонукати всі конструктивні патріотичні сили до одного державницького фронту.

Іван Овечко

ЧИ Й СПРАВДІ НАЗАД ДО СССР?

Під заголовком „Назад до СССР" (без знака запитання в кінці) газета „Волл Стріт Джорнал" в числі з 30-го червня ц.р. надрукувала статтю Адріяна Каратницького, директора Фрідом гавз, про ситуацію в Росії, Україні, Білорусі та взагалі в усіх колишніх республіках Совєтського Союзу. Провідною думкою автора статті є той факт, що зріст популярности і політичної сили неокомуністів у колишніх совєтських республіках наводить на думку, що їхні екстремістичні пляни слід брати поважно. Автор подає, що 22 травня ц.р. комуністичні партії проголосили на конференції координований плян реставрації Совєтського Союзу. У цьому наскрізь антизахідньому документові-маніфесті говориться, що „соціялізм і комунізм є історичним майбутнім людства" і закликається до „об'єднання комуністичних партій у республіках в одну-єдину Комуністичну партію Совєтського Союзу". У маніфесті підкреслюється, що комуністичні партії „керуються марксистсько-ленінським вченням і діялектикою матеріялізму".

Наведені тут цитати з того маніфесту свідчать, що комуністи, зокрема в колишніх совєтських республіках, таки червоні і то дуже червоні, а не „рожеві", як це модно тепер називати в нашій пресі. А згаданий документ-маніфест підписав не тільки керівник Комуністичної партії Російської Федерації Ґенадій Зюганов, який разом із аґрарниками тримають у своїх руках четверту частину всієї Державної думи, а й Адам Мартинюк в імені Комуністичної Партії України, яка налічує майже 30% депутатів у Верховній Раді України. На згаданій вище конференції комуністів плян реставрації Совєтського Союзу подав Єгор Лігачов, колишня права рука Ґорбачова. А. Каратницький також твердить, що і публічна опінія в Росії щодо доцільности розпаду колишнього СССР на самостійні держави змінилася: коли в січні минулого року тільки третина росіян вважали, що розпад СССР був непотрібний, то тепер таких аж 47%.

Згадує автор статті і про ситуацію в Україні, де 16-го червня ц.р. Верховна Рада затвердила прем'єр-міністром Віталія Масола 199 голосами проти 24. До речі, автор статті у „Волл Стріт Джорнал" називає Масола „протеже" ворога ґорбачовської перебудови Володимира Щербицького. І він був прем'єром в Українській ССР у 1987-90 роках. Ми пам'ятаємо також, як українські студенти-патріоти демонстраціями і голодівками дослівно змусили Масола зрезиґнувати. А тепер цього комуніста Президент Кравчук порекомендував Верховній Раді і та його затвердила. Таким чином, маємо комуніста Головою Верховної Ради і комуніста прем'єра... і 30% комуністів депутатами у Верховній Раді. На жаль, амбасада України в Канаді опублікувала повідомлення, яке дезінформує про особу В. Масола. Там дослівно сказано так:

„Верховна Рада обрала прем'єр-міністра із центристів... Віталій Масол народився 14-го лютого 1928 року в Чернігівській області. Українець. Закінчив Київський політехнічний інститут та Інститут Управління Народного Господарства. З 1987 року по 1990 рік — голова Ради Міністрів України. У нинішньому складі Верховної Ради не представляє жодної партії. Належить до центристської фракції". Де, коли й як Масол зрікся членства в комуністичній партії — амбасада України в Канаді не пояснює. Натомість газета „Народна Воля" з 23-го червня ц.р. в новинці з Києва подає вже в самому заголовку: „Комуніст на посту прем'єр-міністра", а в кінці додає: „Більшість представників парляментської опозиції участи в голосуванні (за Масола. — І.О.) не брала". І А. Каратницький у „Волл Стріт Джорнал" ставить знак рівности між Лігачовим і Масолом, кажучи, що вони репрезентують „вальори совєтизму..."

Згідно з автором статті „Назад до СССР", російський комуністичний лідер Зюганов говорить про координацію заходів до того, щоб уневажнити колишнє домовлення між президентами Росії, України й Білорусі про розпад СССР наступного року, а тоді вже й всі акції тих трьох президентів. Одним словом, іґнорувати заходи щодо реставрації уніфікованого війська, економіки і всієї політики сучасних трьох держав — Росії, України і Білорусі не можна. Що ж треба робити? — запитує автор і тут же відповідає: „Західня політика мусить базуватися на допомозі демократичним силам, заанґажованим в антиімперській політиці". І тут він згадує найперш про Україну, яку називає „стрижнем" політики, бо в Україні відносно ще менші впливи на публічну опінію тих, що хотіли б повернення до СССР. Автор пояснює, що західня допомога мусить надаватися не тільки як економічна допомога, але й політична, щоб не допустити до реставрації СССР. І закінчує свою статтю такими словами: „Ще донедавна виглядало за неможливе навіть думка про відновлення СССР. А якщо таке можливе, воно мусить заалярмувати весь демократичний світ".

Ми ж від себе додамо, що не слід демократичним силам в Україні сподіватися якоїсь метаморфози від комуністів — запеклих ворогів будь-якої приватної власности і прихильників колгоспної рабської системи, а консолідувати свої сили на те, щоб невтралізувати комуністичний вплив на маси і тим самим не допустити до того, щоб і справді не вийшло так: „Назад до СССР".

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Д-р Ірина Кобрин

„Бояриня" в Ошаві

З нетерпінням очікувала я 5-те травня цього року. В цей день мав приїхати до Ошави з Торонто драматичний ансамбль молоді „Муза" з п'єсою Лесі Українки „Бояриня".

Мене завжди приваблювала і чарувала велич авторки цієї п'єси. Леся Українка ввійшла в моє серце, як філософський мислитель і ніжний лірик. Вона полонила мене артистичністю своєї натури і витонченим смаком. Разом з цим приємно вражала твердість її характеру і заклик до боротьби. Дивно було, що драма „Бояриня" була мені цілком невідома.

Крім палкого бажання пізнати твір „Бояриня", я дуже хотіла познайомитися з групою „Муза" та її керівником Михайлом Ґавою, з людьми, які люблять театр та щедро віддають йому свій вільний час.

Очікуючи початку „Боярині", ознайомилася з досить широким репертуаром молодого колективу. За неповна десять років існування „Музи" було поставлено десять п'єс, різних за своїм характером та тематикою, суто наших, суто українських. Дуже хотілось би побачити в їх інтерпретації „Марусю Чурай" Ліни Костенко, „На перші гулі" Степана Васильченка та „Мину Мазайла" Миколи Куліша.

Мені розповідали, що ці п'єси користувалися великим успіхом в минулі роки. В залі „Дніпро", при малій кількості глядачів, з причини недостатньої реклями, я побачила нарешті „Бояриню". Вже з першої дії стало ясно, чому ця п'єса була заборонена в Україні. Леся Українка вороже ставилася до Московщини. Вважала її запеклим ворогом своєї Батьківщини. Вона ясно стверджувала це устами своєї героїні Оксани. На тлі безмежної носталгії ,яка яскраво виражена у всіх п'яти діях драми, перед нами постають два типи тогочасної інтеліґенції.

В особі Степана бачимо людину відірвану від свого народу. Він попадає в чуже оточення, асимілюється в російському таборі і втрачає свої національні прикмети. В особі Оксани цілком протилежний тип інтеліґента. Вона стійко бореться за принципи національного самовизначення. На цих двох прикладах Леся Українка показує питому русифікаторську політику царизму, його жорстокість і деспотизм. Будучи соціял-демократом, вона палко закликала до боротьби, до знищення імперії і звільнення всіх поневолених народів. І цей гнів Лесі Українки в „Боярині" бренить повною силою. Дуже ніжно і з любов'ю говорить Оксана про красу звичаїв і побуту в Україні, підкреслюючи одночасно убогість їх і безбарвність у Московщині.

П'єса зворушила мене актуальністю тематики і щирою безпосередньою передачею атмосфери минулих літ. Після закінчення спектаклю я зайшла за куліси. Там панував особливо пожвавлений настрій. Обличчя у всіх були втомлені, але радісні і щасливі. Вони обговорювали деталі своєї гри і я відчула, що в свою „Музу" вони вкладають не тільки свій дорогоцінний час, але й частину свого серця. Вони розповіли мені про свої труднощі і пляни на будуче.

Я подивилася на них і трудно мені було дати характеристику їх акторської гри. Я сприйняла їх як людей безкорисно відданих мистецтву, закоханих в нього, з'єднаних з ним. Всі вони були мені любі, добрі, милі.

Всі грали чудово, з душею. Адже вони не професіонали. Серед них стояв режисер Михайло Ґава. Він робив свої заключні зауваження. Я підійшла до нього і міцно потиснула йому руки, подякувала.

Мені імпонує ця людина. Він вмів згуртувати молодь і показати їм прекрасну ділянку нашого життя — мистецтво. Крім цього, він добре підбирає тематику і виховує їх, та й молодих глядачів, у патріотичному дусі. В розмові з ним довідалася, що „Муза" зареєстрована у канадському уряді як неприбуткова організація, з основною ціллю організувати молодь на сцені. Він показав мені їх емблему, оригінально виконану відомим художником Іваном Остафійчуком. Всюди видно добру організацію і великий вклад праці. В наш складний час атомної зброї, комп'ютерної техніки, голосних пустих телевізійних передач, коли витискається духовість, а розпаношується доляр, треба цінити і поважати добрі і корисні інтенції (починання) „Музи".

Молоді ентузіясти активно популяризують театральне мистецтво та неодмінно при цьому вносять вагомий вклад у поширеня і зберігання української культури в Канаді. Вся наша численна громада повинна підтримувати цей порив молоді.

Нехай щастить їм на нелегкій творчій дорозі!

Проф. д-р Леонід Мостович

СУЧАСНА МЕДИЧНА ТЕХНОЛОГІЯ І УКРАЇНА

I

Наука останніх десятиліть, як ніколи передше, відкрила та розвинула нові обрії знань в усіх ділянках буття людини. Вона збагатила й медичні знання, а зокрема медичну технологію, епохальними інноваціями. Сьогодні молодий лікар, що користується всіми отими найновішими удосконаленнями, дивується, як можна було в минулому успішно вести лікарську практику без усіх тих надбань. Багато медичного устаткування, що ще 20-30 років тому було передовим, сьогодні вже наче музейні експонати.

Важко уявити собі тепер практику медицини без комп'ютера, лейзера, ультра звуку, а шпиталь чи клініку — без комп'ютерної томографії, магнетного резонансу та всіх інших діягностично-терапевтичних пристроїв, що їх сьогодні має медичний світ. Це нове медичне знання та нова медична технологія продовжили, чи врятували, життя мільйонам людей, що ще сьогодні є між нами, а були б уже в могилі. Ось хоча б згадати такі тріюмфи медицини, як хірургічний обхід склеротичних серцевих артерій (байпес), ангіопластику (бальонорозширення судин), тромболізу, як теж ранню діягнозу та терапію злоякісних пухлин. Тому XX століття запише в анналах медичної історії, як один з найбільших осягів медичного прогресу, крім, очевидно, антибіотиків, пересадки органів, генетичних студій тощо, теж і згадану медичну технологію, що уможливила всі оті осяги. Тут особливе місце займає комп'ютерна томографія, яка внесла у практику кожної медичної спеціяльності нові творчі зміни, пожвавлюючи дальший ріст і примінення комп'ютера,лейзера, магнетизму, ультразвуку тощо в практиці медицини. Як і винахід пеніциліни вплинув на розроблення все нових і нових антибіотиків, що ще далі продовжується.

Цей монументальний вплив комп'ютера й лейзера зрушив не тільки ділянку діягнози й терапії, але відкрив нові горизонти біохемії та генетики, так що ми сьогодні близькі інженерії та хірургії генів в цілях контролі спадковости. Беручи до уваги Чорнобильську трагедію, всі оці студії та досліди матимуть не абияке значення для України.

На жаль, цей великий розквіт науки не йде в парі з економічними спроможностями не тільки країн сходу, але й заходу. Не завжди бюджети країн мають змогу асиґнувати задовільні фонди на такі потреби.

Яке ж місце України в цьому марші науки, а зокрема технології? Україна жила останні 70 літ в державній системі, де танки й бомби мали ціну, а не людське життя. Це мусить змінитися в українській державі, бо людський геній створив державу передусім для охорони життя народу. Наша економічна ситуацію тепер важка, але не безнадійна. В такій економічній дійсності не можемо сподіватися замітного поступу в найближчі роки. Ми мусимо, проте, ступати вперед, хоч і не надто швидким кроком. Не можна стояти на місці. Кадри наших лікарів на Україні є чисельні, багато з них високоосвічені науковці та фахівці. Не бракує теж знавців технології та інженерії. Все це дає надію на краще. Але ніде правди діти, ефективна медична опіка вимагає сьогодні не тільки висококваліфікованих лікарів, медсестер, техніків тощо, але й сучасного медично-технологічного устаткування. Без нього сьогодні неможливо піднести рівень медичної практики, охорони здоров'я чи медичної освіти на Україні. І тому Україна з цих удосконалень не може резиґнувати й відсувати їх на задній плян. Коли хочемо піднести економічний добробут нашого народу, без якого тяжко закріпити державність, слід пам'ятати, що охорона здоров'я висувається на одне з передових місць.

Є ще один важливий фактор, чому Україні треба усучаснити медичну технологію: без неї неможливий ріст добрих молодих спеціялістів, які підносять якість і стаж медицини. Вправді сьогодні в Америці крик, що забагато спеціялістів, а мало сімейних лікарів, щоб нести лікарську опіку до ширших мас народу. Це має рацію. Проте, коли зважити, що американська медицина є однією з найбільш досконалих у світі, то це саме завдяки кадрам спеціялістів-науковців. Такі кадри на Україні мусять рости і мусять мати відповідне підсоння до росту.

Україна буде поволі набувати оці устаткування та обладнання модерної медицини. Їх мережа буде спершу обмежена до більших медичних центрів. Задовільне поширення треба обраховувати на одне чи два десятиліття. Тому користування ними мусить бути доцільне, доцільніше, як це сьогодні трапляється в деяких західніх країнах, зокрема в Америці, через зматеріялізування та комерціялізацію медицини. До цього не слід допустити на Україні. Такий підхід зразу ж зменшить потрібну кількість цих коштовних модерних пристроїв, що вже є й будуть.

Закінчення буде.

Володимир Жила

РЕЗУЛЬТАТ СТОЛІТНЬОГО ЗУСИЛЛЯ

III

100-ліття — Літопис українців у Квебеку, опрацювала Галина Змієнко-Сенишин. Етобікок, Онтаріо, Українська Друкарня ОО. Василіян, 1991 (?), 240 сторінок.

У 1962 році постав в Монтреалі Відділ Українського Лікарського Товариства. Першим його головою було обрано д-ра Павла Таращука. 1968 року монтреальський відділ зорганізував успішний Науковий з'їзд українських лікарів Північної Америки. Тут варто відзначити, що ще в 1952 році оснувався в Монтреалі Відділ Українського Технічного Товариства з метою гуртувати українців інженерів.

Протягом років у Монтреалі заіснувало також чимало культурно-освітніх товариств. Перше серед них — це Товариство „Просвіта" ім. Тараса Шевченка, яке вже 1916 року придбало для своїх членів прапор „Просвіти", що був, до речі, першим українським організаційним прапором і вважався символом стремлінь і сторожем збереження найдорожчих скарбів традиції, культури та поширення освіти. 1924 року відродилось Культурно-освітнє Товариство ім. Михайла Драгоманова, яке вже існувало в Монтреалі раніше, а саме, від 1908 року до вибуху Першої світової війни.

Український Монтреаль має також цілий ряд наукових і університетських організацій, як Відділ Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка (засновано 1949 року), Відділ Українїстики при Монтреальському університеті (проіснував від 1949 року до 1963 року), Товариство Прихильників Українського Вільного Університету (засновано 1970 року ; це Товариство зуміло зібрати на потреби УВУ понад 11,000 долярів), Українознавство в Університеті МекҐіл (засновано 1973 року), Товариство плекання Рідної Мови (Відділ засновано 1976 року), Українська Могилянсько-Мазепинська Академія (Відділ засновано 1978 року).

Доказом великого зацікавлення освітою дітей і доросту є ціла мережа рідних шкіл: „Рідна Школа" при Соборі св. Софії (засновано 1926 року), а в 1970-их роках перейменовано її на „Рідну Школу ім. Митрополита Іларіона", Рідна Школа Парафії Успення Божої Матері (засновано 1950 року), „Рідна Школа ім. Тараса Шевченка" при осередку СУМ. До 1959 року при кожній українській організації була „Рідна Школа", яка керувалася вказівками своєї централі та користувалася своїми підручниками в навчанні. У 1959 році з доручення Комітету Українців Канади створено Рідношкільну Комісію, завданням якої було упорядкувати рідношкільні справи на терені Монтреалю і околиці (наприклад, в 1960 році було в Монтреалі 12 різних шкіл). З 1981 року почала діяти в Монтреалі Українська Шкільна Рада Квебеку (ця назва була технічного характеру і її вживали в звітах для влади).

Не можна тут поминути й Спортового Товариства „Україна". Спортові зацікавлення українських поселенців, до речі, датуються 1937-39 роками, коли Комітет „Молодої Просвіти" розгорнув серйозну спортову діяльність. 1945 року українська дружина кошиківки здобула чемпіонат Монтреалю, а вже в 1949 році на статутовій базі зорганізовано С. Т. „Україна". „Найбільшого успіху С. Т. ‚Україна' осягнуло в незабутньому 1957 році, коли українські змагуни під проводом тренера і капітана Зенона Снилика здобули мистецтво Квебеку, а після виграної з Ґаліфаксом 8:2 і Віндзором 2:0 стали чемпіонами Східньої Канади. У фінальних змаганнях з фіналістом Заходу Нортшор Юнайтед Ф. К. з Ванкуверу українська дружина перемогла вислідом 2:1 і тим самим стала всеканадським чемпіоном футболу, здобуваючи національну чашу Канади — трофей Домінії та чашу Карлінґа. Цей успіх знайшов широкий відгомін на сторінках кандської преси і приніс добру славу для українського народу". Таким чином С.Т. „Україна" протягом 42-ох років не тільки добре проявило себе в змаганнях, здобуваючи своїми успіхами популярність і славу серед канадців для України, але також зберегло велику кількість молоді при українській громаді, виховуючи її на добрих і повноцінних членів нашої спільноти.

Великих успіхів добилися наші монтреальці також в акції підтримки публікації „Енциклопедії Українознавства", зібравши на цю ціль до кінця 1989 року (до випуску останнього десятого тому словникової частини) 144,046 дол.

Дуже велику працю проробило також українське жіноцтво Монтреалю під час „Експо 67", організуючи „Український тиждень", що відбувався від 24-го до 29-го липня 1967 року. Програма його складалася з виставки експонатів українського мистецтва, з показу історичної і народної ноші. Протягом цього тижня виступали тут українські ансамблі з різних місцевостей Канади. Українські танці приманювали глядачів, співучі колективи захоплювали їх своєю мелодійністю. Успіх цього тижня

(Закінчення на стор. 4)

Президія Української Американської Координаційної Ради складає щиру подяку всім жертводавцям за їхнє довір'я та щедрі пожертви на Фонд Демократизації та Державного Будівництва України. Весь зібраний Фонд передано відповідним товариствам ще перед виборами.

ФОНД ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ

5,000 дол — Аркадій Муляк-Яцківський,
3,000 дол — д-р Володимир Жизневський,
1,000 дол — Ярослав Волошин,
по 500 дол — Юрій і Лідія Білоуси, Таня і Біщ..п, Іван і Джейн Давидюки, Михайло і Люба (Лапичак) Лесько, Стефан Максимів, Едвард Рокицький, Христина і Андрій Тершаковець, Олександра Токе, Христина і Богдан Турченюк;
400 дол — Іван Думка,
по 300 дол — д-р Микола Я. Борден, Еміль і Урсуля Зайло, Теодор Б. Залуцький, Денис Стахів,
250 дол — Вікторія Новотний,

по 200 дол — Катерина Васильченко, Йосиф і Ольга Вова, Созонт і Ростислава Качали, Теодор Костюк, Олександер і Марія Леськів, Мирослав і Ярослава Пастушенки, д-р Ярослав Рожанковський, Юрій Руденський, д-р і С. Тимків, Федір і Стефанія Федоренки, Павло Шило;

по 150 дол — Юрій і Галина Мареніни, Ксеня Омельченко;
по 100 дол — Іван і Іванна Антоняки, Богдан Артимишин, Василь і Ольга Балабан, Остап і Урсуля Балабан, Володимир Басараб, Іван Бац, Чарлес і Мери Белей, Олекса і Лариса Біланюки, Марія Галюн Блох, Стефан і Павліна Боєчко, Василь і Одарка Витвицькі, Вальтер Войнов, Александра Волошин, Александер Гадзінський, Віліям Гаєвий, Микола Гладкий, Роман Гриців, Вальтер Гуда, Петро Дашко, Осип Данко, д-р Юрій Демидович, Іван Деркач, Богдан і Ольга Домарадські, Володимир Дучинський, Джан і Анна Заґвольскі, Еміль і Урсуля Зайло, Михайло Качній, Ярослав Качай, родина М. Кіктьо, Олександер і Надія Ковалі, Михайло і Ольга Ковальчуки, Богдан і Ольга Ковальчуки, Богдан і Ольга Козаки, Ірена і Теодозій Коляса, Стефан Корлятович, Григорій Костюк, Григорій Кочман, Дарія Кузик, Евстіс Кухта, Корнелія Кучма, Андрій Лесів, Богдан і Лідія Лисаки, о. Алексій Лімонченко, Михайло Лозинський, Тарас і Марія Лушпинські, Галина і Степан Максимюк, Євген і Богданна Михайлів, Сидір і Євгенія Новаківські, Степан Олійник, Ада Осінчук, Михайло Панченко, Левка і Петро Паньків, Іван Перевізник-Пере, Марія і Петро Питель, Анна Політило, Володимир Прокуда, Мирослав і Люба Прокоп, Роман Рак, Мери М. Русін, Віра і Теодозій Сендзіки, д-р Мурай Сенкус, Александер і Софія Скоп, д-р Роман Слиж, П. Слободян, Денис Стахів, Ліда Стебельська, Теодор і Любов Стельмахи, Марія Стефанів, Дмитро Стецик, Богдан Сторожук, Євген Филипович, Марія Хомів, Ігор і Алла Черній, Всеволод Шайдевич, Петро Шмагала, Микола Шпетко, Теодор і Софія Щеснюки, Український Золотий Хрест ч. 12.

70 дол — д-р Корнило і Марія Филиповичі;
по 50 дол — УНС Відділ 114 Чикаґо Ілл., Михайло Бажанський, Петро і Ольга Байко, Стефанія Балагутрак, Михайло і Михайлина Баран, Г. і Д. Бедик, Малентина Бай, Катерина Бенко, Ярослава Бенко, Володимир Білик, О. Благідка, Михайло Бобяк, Роман Борковський, Марйон Бурбелла, Петро Вариха, Олег Вахута, Методій Вертелецький, Віктор Вінич, д-р Олег М. Волянський, Йосиф Вомпель, Александра Воробкевич, Микола Гаврилів, Всеволод Гнатчук, Олена Годованець, д-р Джордж В. Годованець, Петро Гончаренко, Христина Гошовська, Михайло Гук, Евген Дмитренко, Микола Дякун, Іван Заворотний, Володимир Залуський, Едвард і Дарія Жарські, Теодор Елиів, д-р Іня Євич, Наталія Іванців, Стефан Іванчук, Оля Ільків, Василь Калинович, Карпо Кифор, Вальтер Кіцак, Александер Кобаса, Дмитро Кособич, Ю. і Т. Кузичі, Петро Лагола, Любомир Лямпіка, Джордж І. Левицький, Волтер Лизогуб, д-р Орест В. Логінський, Михайло і Евгенія Лукавські, Міхаель Максимів, Татяна Марич, Михайло Медведський, Леонід і Оксана Мостовичі, Александер і Марія Мотилі, Жанет Й. Мурри, Татіана А. Обушкевич, Віліям Осадчук, Джан Павлюк, Леонід Пахолюк, Микола і Алла Петрівські, Мери Дженуари, Р. Г. Поритко, Володимир Приймак, Марія Савіцкі, Джан Саврук, Роман Т. Сас, Серж Сахарук, д-р Юрій Свищук, Петро Семенюк, Володимир Сенежак, Стефан і Анна Секрети, Яків і Таня Сененки, Зеновій Стельмах, Ярослав Сидір, Іван Сірик, Ігор Сірко, Іван Скіра, Михайло і Наталія Слободинські, Мартин Солонинка, Володимир і Неоніля Сохани, Андрій і Інна Стратієнки, Ен і Пітер Сулими, Джан Тимків, Филип і Тетіяна Трачі, Мирослав Троян, Світлана Тонкошкур, Осип Труш, Богдан Ухач, Роман О. Федорів, Дмитро і Марія Ференци, Осип Фірішак, Жан-Перре Цап, Ярослава і Володимир Ціханські, Ніколяс Черевайко, Ярослав і Ольга Чипаки, Павло Шандрук, д-р Богдан О. Шебунчак, Стефанія Шевчук, П. Шиприкевич, Орест Р. Щеснюк, Августин Юзьв'як, Олга Юрченко, Віліям Яцків, Петро Яцечко.

45 дол — Роман Г. Боднарук,
по 40 дол — Мері Брудни, д-р Юліян Палишин,
36 дол — Леонід Золотаренко,
35 дол — Константин Степовий;
по 30 дол — Юліян і Оксана Бачинські, д-р Ґреґори М. Бурбело, Михайло Волошин, Роман Гарвас, Марія Когутяк-Гладкий, Василь Головінський, Степан Гробельський Богдан Заяць, Мирослава Зубаль, Анна Капітан, Марія і Роман Королі, Василь Кулик, Мирослав Мац, Ольга Павлишин, Петро Твердохліб, Любо Туркевич;
по 25 дол — Марія Андрусяк, Люба Артимишин, Володимир Багрій, д-р Роман Барановський, Едвард і Стефанія Бекеі, Міхаел і Анна Березовські, Любомир Білик, Дмитро Бобеляк, Богдан і Ізидора Боярські, Волтер Бурдьо, Стефан і Віра Й. Буки, Татіана Бутович, Петро Василів, Михайлина Величко, Юлія Вертипорох, Пауль Візняк, Олександер Вороняк, Ростислав Галабурда, Любомир і Наталія Гевко, Александер Герець, Пітер Глива, д-р Богдан Т. Гнатюк, Зенон В. Голубець, Кость Гречак, Віра Гринишин, Панас Гуртовий, Теодор Ф. Ґабрін, Йосиф Ґельнер, Андрій і Осипа Ґелетканичі, Стефан Ґлют, Віктор Ґоловаш, Петро Данилюк, Тілі Децик, Роман Дзюбинський, Богдан Дзюбіна, Ераст Дзюбинський, Антонія Дурбак, Володимир і Слава Зелези, Ілько Іванус, Юрій Іхтіяров, Микола Кавка, Богдан і Стефа Катамаї, В. і Й. Клоси, Зеновія Ковальська, Ольга Комар, Юлія Коротько, Майкел Костка, Галина Костюк, Іван Костюк, Роман Кравець, Роза Білоус-Кратко, Адріян Крупський, Ґреґори і Ірена Кузми, Мери і Микола Куновські, Й. М. Купчинський, Стефан Куропась, Роман і Ірина Лапичаки, Марія Лаврук, Віра Левицька, Петро Лещишин, Ігор А. Лис, Адам Лісікевич, Розалія Лукессі, Степан Маланчук, Стефан Марциняк, Василь Марущак, Джозефіна Мацаляк, Іван Мелінищин, Едвард Мельничук, Ірена і Олесь Михалюк, Стефан Мрочко, Лярісса Музичка, Марія Недошитко, Михайло і Ольга Ничі, Олександра Олійник, Віра Ортинська, Стефан Островський, Марія Палідвор, Іван Перевізник, Орест Попович, Олександер і Анна Пришляки, Володимир Процик, Олександер і Ірина Процики, Ярема Ракочий і Ольга Павлишин, Еміль і Льонгіна Рибіцькі, Стефан Рожок, Антоній Роман, Пауль Романишин, Мирон і Гелен Седоровичі, В. Сімків, Глікерія Слабіцька, Володимир Сорочак, Катерина і Ярослав Степанків, Ірена Стерчо, Богдан М. Стеців, Емі і Джан Стровд, Тарас Тепік, Роман Трешновський, Богдан Фостяк, Ольга Цар, Стефанія Цегельська, Орест Чапельський, Ірена Чумiловська Ігор І. Чипак, Евген Шафран, Джан Шелест, Василь і Теодора Шеремета, д-р Вол. Шкільник, Роман Яськів, Стефан Яць, д-р Олег Мазур;
22 дол. — Ігор і Рома Гайда;
по 20 дол. — Євгенія і Віктор Андре, Гелен, Отрешко-Арскі, Емілія Балабан, Люба Білинська, Михайло Боївка, Т. Борис, Андрій і Катерина Бук, Мирослава Венке, Микола Верхоглад, Осип Гайдук, Федір Гайовий, Карль і Стельля Гакбарт, С. і О. Ганушевські, Константин і Люся Гнилки, Александер Ґомішак, Стефан Гуменюк, Міріям Ґавур, Роман і Гелен Ґелетканич, Дам'ян Ґеча, д-р Зиновій і Володимир Ґіль, Стефан Ґула, Софія Дефранко, Марія Дозорська, Мери Душник, Данило Захода, Осип Зінкевич, Захар Коваль, Гринь Ковальчук, Микола Коник, Марія Кордуба, Михайло Кравців, Ярослав Кравчук, Віктор і Ольга Ліси, Андрій Лоян, Микола Маслій, Василь Ганич, Орест і Святослава Менцінські, Роман Микита, Василь і Дарія Мудрі, Тома Олесів, Равло Павленко, Іван Пакулаб, Любомира Пежанська, Алекс Піторак, Сергій Полевік, Марія Попадюк, Михайло і Марія Прибильські, Едвард Ровтецький, Глікерія Слабіцька, Стефанія Семущак, Майкел Свінчук, М. Сенчишак, Осип Серна, Степан Сідлярчук, Пітер Твердохліб, Яким Тенюх, Данило Томащук, д-р Теодора і Василь Федорців, Джан Фецуляк, Ярослав Чижій, Михайло Хомин, Ірена Хмілевська, Василь Чай, Володимир Шиприкевич, Василь Шпачинський, Еміль Якін, Стан і Галина Якубович, Ольга Якубяк, Вадим Яровенко, Микола Мартинюк;
18 дол. — Ігор Й. Пахолюк;
по 15 дол. — Н. Андрущишин, Джан Баляницький, Оксана Волчук, Олександра Гринішак, д-р Василь Гуцуляк, Т. Гуцал, Волтер Дж. Дзівак, Татіяна Дідошак, Роман Домбчевський, Жорж Зеленський, Дж. Жук, Джан і Мери Кіт, Орест і Марія Клос, Володимир Костюк, Гелен Дж. Кретон, Марія Оленська, Софія Салдан, Джан Телешефський, С.В. Тиравський, Дж. Тиравський, Марія Турко, Ірена Филипчак, Павля Юркевич;
по 10 дол. — Д. Ігор Амброзяк, Ольга Антохій, Катерина Бельггавс, Юрій Бараник, Мирон Бойко, Ян і Евдокія Беш, Євген Василина, Ніна Вознюк, Теодозія Гаврилів, Марія М. Галій, Віліям Д. Гумен, Дмитро Демянюк, Теодор Демчар, Андрій Дзедзик, Галина Єфремов, Іванна Жовнір Орест Загайкевич, Джан Запряла, Сальвіна Іваницька, Алекс Іванишин, Микола Іваницький, Любомир Калинич, Петро Кіра, Василь Ковач, Уляна Козак, Володимир Колубінський, Мери Королик, Марія Костек, Ева Кропівка, Марія І. Кузів, Ярослава Лабка, Анна Лешінська, Олександер Луцький, М. Лучкова, Константин Маціликський, Михайло Мізак, Гелен Мірчук, Гелен Міхалевич, Тарас Орел, Михайло Ортинський, Теодор С. Прокопов, Стефанія Саґата, Ольга Середа, д-р Дмитро Січ, Катя Сокіл, д-р Микола Тимняк, Люба Турчок, Михайло Халупа, Юлія Ховайло, Ілько і Ольга Цибрівські, Ніколяс Цимбалістий, Михайло Черняк, Дмитро Шевченко, Василь Шийка, Марія Юркевич, Евстахій Яворський, Джан Ящишин;
по 5 дол. — Микола Боярський, Юрій Калита, Богдан Кондра, Майкел Лиховід, Лев і Ольга Стеткевичі, Григорій Тесленко, Джан М. Яворський;
4 дол. — Ніна Михалевич;
3 дол. — Володимир Конопатський;
2 дол. — Олександер Костюк.

Щире Вам спасибі

За Президію УАКРади

УЛЯНА ДЯЧУК,
голова,

д-р РОМАН БАРАНОВСЬКИЙ
кoресп. секретар

ІВАН ОЛЕКСИН,
містоголова — виконуючий функцію голови

Братові

(Миколі Даниленкові — посмертна згадка)

Відколи я тебе пам'ятаю, ти боровся... не на барикадах і не в якихось політичних баталіях, а за просте, елементарне право жити і бути собою. В 1931 році, коли тобі було заледве тринадцять, скінчилася твоя шкільна наука. Тоді ж засудили нашого батька на два роки „трудових таборів" — за те, говорилося у вироку, що він „хоч і не куркуль, але куркульського вигляду..." Так батькове молоде господарство стало однією з незліченних жертв „розкуркулення".

Невдовзі прийшло й твоє перше, як кажуть, бойове хрещення", коли ти зі сокирою в руках пробував оборонити останній „вузлик" з харчами, який ватага активістів (з головою сільради на чолі) не добачила під час першого обшуку. Ти, пригадую, погрожував „порубати всіх активістів".

Але ні твоя дитяча хоробрість, ні благання мами, ані наш, менших дітей, переляканий плач не зворушив посланців „найгуманнішої" в світі держави... Подібний своєю драматичністю епізод стався також під кінець 33-го чи на початку 34-го року. Цього разу в твоїх руках опинилися вила, і ти з таким самим завзяттям захищав останній мішок кукурудзи, який забирали „за податок..." І ось тепер, передумуючи і згадуючи тебе, я зрозумів, що саме в ті брутальні часи я збагнув тебе: для тебе це не був лише імпульсивний спалах геройства. Цього слова ти ще й не знав тоді. Так само ти не знав законів „клясової боротьби", не знав і не хотів знати, що тоді ,в час узаконеного вже терору, твої змагання були голосом волаючого в пустелі... Це був природний протест чистої дитячої свідомости, протест, закодований, мабуть, ще в батьківських генах...

Пам'ятається, як завзято ти боронив нас, молодших твоїх сестер і брата, від нагаїв „об'їзників", сторожів радгоспного поля, коли ми, рятуючись від голоду, виходили після жнив збирати колоски... Ти пережив „чорну весну" 33-го, коли вся родина стояла на грані смерти, коли гасли надії і навіть бажання жити...

Ти пережив кримське оточення і три роки брутального німецького полону та праці в шахтах...

Повернувшись із полону, ти відстоював свою гідність перед вакханалією слідчих органів та партійних бюрократів... З приходом „перестройки" в баталіях з бюрократами ти виборов право відвідати брата в ЗСА. Це була твоя заповітна мрія... В постійних безглуздих життєвих випробовуваннях ти не деградував: не доносив, не видавав, не лжесвідчив, і в скрутних для себе обставинах допомагав іншим... Ти до кінця зберігав юнацький дух непокори... Нехай же тобі, брате, згорьована українська земля буде легкою...

І. Даниленко

Відкриваються...

(Закінчення зі стор. 1)

(Закінчення зі стор. 1)

номор-Софт та Інфа. З ними прибули їхні опікуни М. Лаллі і Р. Беляєв, які дали також ряд цікавих інформацій.

М. Лаллі пояснив, що ця перша група незалежних підприємців, що приїхали сюди на власний кошт, щоб нав'язати контакт із американським комп'ютерським світом, це ясний доказ на пожвавлення співпраці поміж урядами України і ЗСА, зокрема на економічному полі, бо американська амбасада іс своїм комерційним відділом, в якому працює двоє американців і 10 українців, допомагає у розвитку приватного підприємництва в Україні різними способами. Саме таким способом є ця перша поїздка молодих підприємців на виставку, а в серпні плянується поїздку груп зацікавлених у рільництві до стейтів Вашінґтон та Айова. Існує також можливість зорганізування ще одної групи зацікавлених комп'ютерами в місяці листопаді. М. *Лаллі інформує також,* що перед місяцем вислано на науку 35 осіб до ЗСА, а в деяких ділянках вже помітно, як Україна може постачати свої технічні вироби до ЗСА, як ось наприклад, важкі машини, технічні інструменти та подібне. Існує спільна комісія для інвестицій та обміну товарами.

Р. Беляєв підкреслює в часі відвідин вдячність американській амбасаді в Києві, що дала можливість цій групі приїхати до ЗСА та нав'язати безпосередні стосунки із американськими комп'ютерськими підприємствами і заключити догідні умови при цьому ближчому пізнанні. Для пожвавлення приватних підприємств та їх успіху в Україні потрібні однак три засадничі справи — наладнання правних питань, зміцнення податкової системи і краща комунікація. Коли податкова система зміниться на користь приватних підприємств, тоді буде комунікація і економічний успіх. На його думку українські приватні комп'ютерські підприємства мають всі дані розвинутися ще краще, і до того їм потрібний досвід та контакт із приватними підприємцями ЗСА.

Радість із нав'язання тісних контактів з американськими комп'ютерськими фірмами висловлюють усі гості з України, інформуючи також про успіхи та працю своїх молодих підприємств. Підкреслюють усі, що як досі їм легше та простіше співпрацювати із російськими комп'ютерськими фірмами та мати саме там відборців своїх технологічних виробів. На жаль, як кажуть, вже американським окресленням, українці не мають так потрібного лобі. В загальному вироби підприємств, що прислали своїх представників до ЗСА продаються в Україні, Білорусі і Росії. Але коли йдеться про ширину бизнесу, то представник фірми Інфа-Екос вияснює, що вона має свої станиці в Росії, Україні і в Ню Йорку. Він з гордістю каже, що перший комп'ютер їхнього виробництва отримав Кабінет Міністрів України, хоча, до речі, спеціяльність фірми це випрацювання банкової системи і пляни обладнання для підприємств. Представник фірми Чорномор-Софт, що має осідок в Миколаєві, інформує про те, що фірма має радіостанцію і тепер шукає американських партнерів для випрацювання змісту програм. Займається вона продажем комп'ютерських обладнань американської продукції.

Квазар-Нікро існує, як довідуємося, вже три роки і займається виробленням приладів і апаратів. Ця фірма має науково-дослідний характер, підтримує молодих вчених і має окремий фонд для пошуків талантів, визначуючи відповідні стипендії і можливості стажування. З ініціятиви фірми працює вже цілий рік дитячий ліцей комп'ютерського навчання та навчальний центр для інженерів, які спеціялізуються в освітніх мережах. Співпрацюють з американськими та західньоевропейськими підприємствами.

Як і Квазар-Мікро, Вектор займається і технологією, і наукою та старається вишколювати спеціялістів на дуже високому рівні. У них виробничий відділ і відділ продажу для орудування мобільним зв'язком.

Усі гості підкреслюють, що приїхали, щоб нав'язати тісні контакти з американськими підприємствами в ділянці комп'ютерів і це їм пощастило, хоча шукають дальше контактів так з американськими фірмами, як і з українцями з діяспори, що спеціялізуються в цій ділянці. Хоча досі 80 відс. виробництва їхніх фірм продається в Україні, вони готові поширити свій ринок та можливості кращого виробництва. Усі залишають нам гарно виготовлені проспекти, однак, на жаль, вони російською та англійською мовами. В наших руках також їхні візитівки з повними адресами. Але найкраще, коли б хтось із читачів „Свободи" був зацікавлений у нав'язанні контактів із тими комп'ютерськими фірмами, звертатися до М. Лаллі в комерційному відділі амбасади ЗСА в Києві, при Кидрявському узвозі ч. 7 тел.: (044) 417-1170, факс (044) 417-1919.

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Ласкаво пригадуємо, що з днем 1-го ЛИПНЯ 1994 р. впроваджується нову передплату Свободи: для членів УНС — 30 дол., для нечленів — 55 дол.

Членам, які платять передплату з вкладками підвишка буде автоматично включена.

АЛЬМАНАХ '95

У 1995 році припадає 50-ліття закінчення Другої світової війни. Цій темі й буде в основному присвячений Альманах УНС '95. Просимо авторів надсилати матеріяли до 20-го серпня цього року. — Ред.

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику" (The Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА. Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо скеровувати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

Адміністрація „Свободи"

Результат...

(Закінчення зі стор. 2)

був всесторонній: моральний і матеріяльний. В 1968 році на території „Експо 67" відбулася виставка „Людина і її світ". Українська громада була тут добре зарепрезентована, зорганізувавши успішний український мистецький тиждень. Головою цієї імпрези, як і попередньої під час „Експо 67", була Галина Мельник.

Дуже цікаво опрацьована широка стаття про Комітет Українців Канади, тепер Конгрес Українців Канади, зокрема про організацію і працю монтреальського Відділу, який очолює добрий і принциповий організатор і його довголітній голова Ярослав Кульба.

Книга в цілому гарно ілюстрована цікавими знімками. Великою цінністю у ній є тристорінкова велика фотографія Злучених хорів Монтреалю під управою проф. О. Кошиця з 1943 року. Книга надрукована на доброму блискучому папері.

У книзі багато нового невідомого досі з організованого життя українців у Квебеку. Короткі висновки в окремих матеріялах про установи, парафії і організації, які, на жаль, не всюди з'являються, спрямовують увагу читачів на найголовніші проблеми української поселенської спільноти, що намагалася не тільки зберегти свою національну субстанцію, але також добитися матеріяльних, суспільних і культурних здобутків.

Високо оцінюючи книгу „100-ліття: Літопис українців в Квебеку" не можна сказати, що в ній усе бездоганне. Не зовсім задовольняє манера літописної розповіді. У книзі появилося забагато повторень, бо майже 65 відс. обговорених установ, парафій і організацій мають, коли не такі самі, то дуже подібні завдання, внаслідок чого матеріял подається за однією стереотипною схемою. Тут треба не забувати, що літописна розповідь, щоб бути цікавою вимагає структуральної побудови матеріялу та чіткої літературної редакції, зокрема щодо вживання дат і місця акції. Тут завжди найголовнішим є взаєморозміщення матеріялу та взаємозв'язок складових частин цілого. На жаль, на це звернено дуже мало уваги.

Поважним недоліком книги є брак відповідно опрацьованого статистичного матеріялу в формі статистичних таблиць, які б допомогли ближче задуматися над працею поселенців і над їхніми здобутками. Це торкається також шкіл і вчителів, де відбувалися поважні зміни. Це ті істотні „огріхи", але там також чимало і менш істотних недоглядів, як стилістична приблизність, яка, на жаль, проглядає з багатьох сторінок праці. Далі в книзі на 38-ій сторінці говориться про маляра мистця Володимира Мушинського, а на сторінці 76-ій пишеться вже про полковника Володимира Мошинського, а рядок нижче цей мистець уже сотник Володимир Мошинський. Суверенітет української держави проголошено не 16-го серпня, а 16-го липня 1990 року. На сторінці 240-ій редакція вибачається за п'ять зауважень друкарських помилок, а ми тим часом знайшли їх багато більше. Тут хочемо відзначити також і один пропуск, що торкається автора цього огляду, а саме, у книзі не згадано його доповіді „Пророчий дар безсилої жінки" (Драматична поема Лесі Українки „Кассандра"), яку він прочитав у Монтреалі 24-го грудня 1972 року в залі Союзу Українок Канади, Відділ „Доньки України".

Одначе згадані тут — істотніші і менш істотні — недоліки аж ніяк не спроможні применшити вартости цієї цінної книги з пребагатим оригінальним і цікавим матеріялом, який по-справжньому стверджує, що українці Квебеку є глибокозакоріненими канадцями з пройденим столітнім минулим та з великими культурними й матеріяльними здобутками. Таким чином, кожен, хто придбає цю книгу стане володарем не абиякого історичного досвіду українських поселенців канадської землі.

Перші почесні грамоти від Клівлендського Комітету Суспільної Опіки

Члени управи Марійської Дружини при Філядельфійській катедрі Непорочного Зачаття та мешканці дому „Вознесіння" Теофіля Ганушевська (голова), Ярослава Швець (секретар) та Марія Костек (скарбник) вже від осені 1993 переводять часті збірки на допомогу сліпим в Україні. Передають вони ці пожертви клівлендському Комітетові Суспільної Опіки, основна ціль якого — допомога сліпим та слабозорим в Україні. За їхню постійну турботу та жертвенність Комітет Суспільної Опіки вшанував їх почесними грамотами та номінував їх своїми першими почесними членами.

Ось така дбайливість та щедрість уможливлює працю Комітету. Він постійно доставляє школам, лікарням та окремим сліпим і слабозорим необхідні для них матеріяли, інструменти, приладдя, електроніку. Наприклад, спеціяльні окуляри для майже сліпих, білі палки, озвучені книги, оптакони (електронічні відчитувачі друку), машини до грайльного друку, магнетофони та порожні магнетофонні касетки. В своєму листі до голови Комітету Мирослави Оришкевич, Віра Світлик, директор Школи для Сліпих у Львові, пише: „... Пачки з касетками і папери постійно отримуємо. Дуже вас просимо, якщо є можливість, вислати папір для письма крапковим шрифтом, бо якби не ви, діти не мали б на чому писати. Від січня 1993 року ми не дістали такого паперу з України..."

Озвучені книги на грайльний шрифт — це єдині способи записування викладів та продукції шкільних підручників. Тож їх завжди бракує. А тим часом потрібно три цілі аркуші грайльного паперу, щоб переписати крапковим шрифтом всього одну стандартну сторінку машинодруку. Досі Комітет вислав 730 пачок (по 500 аркушів) грайльного паперу, на суму 11,273 дол. Це тільки один приклад типу та коштів допомоги. Комітет також постійно посилає папір для пластично-рельєфного копіювання шкільних матеріялів крапковим шрифтом. Крім того, Комітет постачає школи для сліпих магнетофонами та електронікою.

Для допомоги сліпим в Україні від 1-го лютого 1991-го року досі Комітет зібрав 40,758 дол.

Крім щоденних пекучих потреб, школи для сліпих в Україні мають ще одну не менш пекучу і далекосяжну потребу: модерного американського вишколу вчителів для сліпих. Комітет Суспільної Опіки підтримує вишкіл таких спеціялістів, щоб вони передали ці нові матеріяли усій учительській громаді України.

Віталій Царан, сліпий студент університету у Львові, відповідний кандидат на такий вишкіл, відбуде однорічний курс для вчителів сліпих в Овербрук — школі для сліпих у Філядельфії упродовж 1994-95 шкільного року. Своїми щедрими стипендіями Народний Союз, ЗУАДК та клівлендський Комітет Допомоги Україні допомогли Комітетові Суспільної Опіки забезпечити Віталієві Царану покриття студій та проживання у Філядельфії. Транспортація, шкільна оплата, життя в гуртожитку, та повне однорічне перебування в Америці винесе до тридцять п'ять тисяч долярів. Однак такий вишкіл — це найбільш економічний спосіб змодернізування методики та навчальної техніки в школах для сліпих в Україні. В Овербрук-школі Віталій Царан ознайомиться з найкодернішою електронікою, що полегшує сліпим життя та комунікацію. Після однорічного вишколу він зможе тренувати інших. Легше та дешевше набути модерну електроніку всім школам для сліпих, ніж вишколити в Америці вчителя для кожної школи.

Для ефективности та швидкости дії, членство Комітету Суспільної Опіки обмежене до двадцяти жінок-професіоналістів. Комітет базує свою працю на добрій волі та жертвенності ширшого суспільства, зокрема на сприяних окремих досвідчених спеціялістів. Наприклад, архітект Марта Телішевська-Лялюк конструювала рельєфні мапи України та Америки, щоб допомогти учням школи сліпих та слабозорих у Львові краще вчити географію.

Доставу цих мап та інших проєктів, доставу озвучених книг, оптаконів та магнетофонів координує д-р Володимир Базарко. Меценатом комп'ютерського оформлення та друкування спеціяльних проєктів є д-р Зенон Голубець.

Через свої професійні контакти д-р Ігор Захарій вистарав очні лінзи, необхідні для операцій катаракти, інші хірургічні і клінічні інструменти, препарати та зайнявся їх доставою до певних лікарень в Україні. Д-р І. Захарій також виготовив українською мовою відео-інструкції щодо правильного вживання цих надісланих діягностично-офталмологічних інструментів.

На жаль, Комітет неспроможний подати в пресі список всіх жертводавців. А щоб публічно віддати всім своїм щедрим добродіям шану, щиру подяку та признання, листу всіх жертводавців (зі сумами) що зложили свої щедрі дари на допомогове конто Комітету Fight for Sight (account No6425) Cleveland Selfrelliance Credit Union 6108 State Road, Parma, Ohio 44134, вислано до українських кредитівок 1-го липня цього року. Всі жертводавці, що подали свою адресу, одержали банкову посвідку вкладу. А коли окремі жертводавці бажають копію цього звіту, можуть листом звернутися до голови Комітету Мирослави Оришкевич.

Христина Гірняк-Раковська

Зустріч з В. Крижанівським в Нюарку

Заходом відділу Приятелів Руху Північного Ню Джерзі, 10-го червня ц.р. відбулася доповідь генерального консула України в Ню Йорку Віктора Крижанівського на тему: „Праця консульту в Ню Йорку та Україна після виборів".

Нав'язуючи до недавніх виборів в Україні, він сказав, що мали місце недоліки з боку демократичних організацій, однак могло бути далеко гірше. На кожному кроці даються взнаки наслідки комуністичного режиму, який протягом свого понад 70-річного панування нищівно впливав на людей в усіх аспектах політичного й економічного життя. Та однак мимо всіх недоліків він має оптимістичну настанову, що Україна успішно вийде з цієї ситуації.

Цікаво було почути його інформацію про працю й діяльність генерального консульту в Ню Йорку. Нове й модерне приміщення, яке було закуплене, перебудоване й відкрите два місяці тому, змінило характер діяльности консульту. Він працює вже так, як личить цій важливій інституції дипломатичної служби України.

В прийстійній дільниці Ню Йорку, модерно відбудований український консулят займав своє особливе місце поміж 92-ох чужинецьких консулятів, які мають свій осідок в Ню Йорку. Консул В. Крижанівський ствердив, що він нав'язує усе тісніші контакти з американським економічним і політичним світом, та рівночасно підтримує близькі взаємовідносини з іншими чужинецькими консулятами й амбасадами. Одне з найважливіших завдань — це захист права та інтереси України і її громадян. Передусім враховується потреби 992-ох українських громадян, що живуть на території 9-ох стейтів, за які несе відповідальність консулят в Ню Йорку. Крім цього, видавання пашпортів, віз та інших документів. Але генеральний консул сподівається, що ця ситуація невдовзі зміниться й число службовців збільшиться, а це дасть можливість краще виконувати всі обов'язки дипломатичної служби консульту. Прикладом тут може послужити канадський консулят в Ню Йорку, в якому працює майже сто службовців, коли в нас тільки шість. Дальше він пояснив процедуру, як діставати дозвіл на виїзд в Україну бо, на його думку, є багато зайвих непорозумінь щодо цього. Вкінці В. Крижанівський згадав, що українська громада заслуговує на велике признання й подяку, бо своїми фінансовими пожертвами здійснила велику справу, закупивши і перебудувавши нове приміщення для консульту в Ню Йорку.

Доповнюючи інформації генерального консула, д-р Степан Ворох, голова Фундації Підтримки Дипломатичних Представництв України, зупинився над потребою продовження збірки фондів на консулят. Зараз ми маємо ще 700 тис. боргу, який треба вирівняти, щоб не платити непотрібних відсотків від цієї суми. Тому він запропонував плян, щоби крім генеральної збірки фондів заснувати „Клюб-700". Це були б 700 охочих, які зложили б по тисячі долярів і в цей спосіб приспішили б ліквідацію боргу, котрий тяжить на конті консульту. На його думку, таких 700 осіб чи родин маємо серед нас і до них апелюємо. Українська громада мусить здати собі справу з того факту, що російська дипломатія ширить за кордоном неправдиві інформації про Україну. Невтралізувати потік антиукраїнської пропаганди українська дипломатія в Америці зможе тоді, коли сама міцно стане на ноги.

Осип Труш

Центральна Освітянська Бібліотека України

Центральна Освітянська Бібліотека України, створена у серпні 1993 року, знаходиться у приміщенні колишньої Центральної Ради. Засновниками її є такі авторитетні інституції як Міністерство Освіти України, Інститут Системних Досліджень Освіти України та Академія Педагогічних Наук України.

Центральна Освітянська Бібліотека має своїм завданням сприяти відродженню національної освіти, піднесенню рівня навчально-виховного процесу і професійного рівня освіти на кращих традиціях української школи та народної педагогіки, впровадження в життя найновіших досягнень української та світової педагогічної науки та практики.

Бібліотека має книжковий фонд понад 100,000 примірників, приблизно 40 відсотків якого складає література з питань народної освіти і педагогічної науки. У фонді бібліотеки унікальні книги з філософії, літературознавства та історії України.

Бібліотека передплачує і отримує спеціяльні періодичні видання не лише України, а й з інших країн. Бібліотечний фонд поповнюється виданнями закордонних видавництв, подарунками з власних колекцій української діяспори, наприклад І. Качуровського, А. Жуковського, І. Боднарчука, Т. Гунчака та інших добродіїв з ЗСА, Великобританії та Австралії.

Бібліотека здійснює такі види послуг:

* Довідково-бібліографічне обслуговування в ділянці „Запит-відповідь" (виконання усних, письмових бібліографічних довідок на базі фонду та довідково-бібліографічного апарату бібліотеки);
* Інформування про надходження нових вітчизняних і закордонних видань з визначеної абонентами тематики;
* Систематично організуються книжкові виставки, відкриті перегляди літератури, дні інформації, дні спеціяліста.

Центральна Освітянська Бібліотека України обслуговує працівників усіх навчальних закладів, освітянських наукових установ, педагогічних вищих навчальних закладів, педагогічних громадських організацій, учнів педагогічних училищ, ліцеїв, гімназій, а також спеціялістів суміжних галузей, що за родом своєї діяльности потребують використання літератури педагогічного напрямку.

Велика праця в бібліотеці проводиться в напрямку повернення читачам забутих сторінок й імен з пантеону історії та культури України. У циклі „Визначні жінки України" відбулися вечори, присвячені С. Русовій, Г. Мазуренко, Д. Гуменній, Н. Лівицькій-Холодній, Г. Журбі, О. Лятуринській, С. Яблонській, О. Степанів, О. Кисілевській та ін. Вечори веде доктор філософічних наук, професор і лавреат Державної премії України ім. Т. Шевченка Федір Погребенник.

Сьогодні Центральна Освітянська Бібліотека України тільки починає розгортати свою працю. Головна проблема: докомплектування книжкового фонду літературою, яка правдиво висвітлює історичне минуле України, її відомі і невідомі сторінки історії, культури, освіти та, очевидно й проблема фінансування.

Всіх, кому не байдуже майбутнє незалежної України, розвиток її національної освіти і культури, виховання молодого покоління, запрошуємо до співпраці з нами і добровільних датків. Сподіємось на вашу підтримку і допомогу. Наша адреса: Україна, Київ — 252030, вул. Володимирська, 57, Будинок вчителя, Центральна Освітянська Бібліотека України. Тел.: (044) 224-61-72.

Павла Рогова,
директор Центральної Освітянської Бібліотеки України.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

АННА БУЧАК член УНС Відд. 375-го в Філядельфії, Па. померла 27-го квітня 1994 року на 78-му році життя. Нар. 24-го травня 1914 року в Філядельфії, Па. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку мужа Вілляма. Похорон відбувся 30-го квітня 1994 року на цвинтарі Святого Хреста в Пенсбург, Па. Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АНАСТАЗІЯ ДВОРАКІВСЬКА член УНС Відд. 44-го Т-ва Українська Січ в Нортгемптоні, Па. померла 12-го травня 1994 року на 89-му році життя. Нар. в селі Золочівка, Україна. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сина Володимира, дочку Надію Мойсюк, 6 внуків і двох правнуків. Похорон відбувся 16-го травня 1994 року на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Брук, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Мартин Шишка, секр.

ОЛЬГА М. СІТКО член УНС Відділу 2-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Мт. Кармел, Па. померла на 74-му році життя. Нар. 29-го грудня 1919 року в Атлас, Па. Членом УНС став 1935 року. Залишила у смутку сина Йосифа Сітко. Похорон відбувся 9-го квітня 1994 року на цвинтарі Всіх Святих в Бер Геп, Па. Вічна Їй Пам'ять!

Моніка Писарчик, секр.

✻ ПРАЦЯ ✻

● FUNERAL DIRECTORS ●